

Η Πεντηκοστή ως ολοκλήρωση της πνευματικής

μ

/Ο

Η εκκλησιαστική εορτή της Πεντηκοστής είναι εξαιρετικά μεγάλη και σημαντική, διότι το γεγονός που βιώνουμε λατρευτικά αυτή την ημέρα ανήκει στη σειρά των σωστικών και ανεπανάληπτων ενεργειών του Θεού, οι οποίες καταγράφηκαν στην ανθρώπινη ιστορία, όπως η ενανθρώπιση, η βάπτιση, το πάθος, η ανάσταση, η ανάληψη του Χριστού.

Εκείνο που ιδιαίτερα διακρίνει το γεγονός της Πεντηκοστής είναι το γνώρισμα της πληρότητας στον παρόντα κόσμο. Με όσα συνέβησαν την ημέρα εκείνη ολοκληρώθηκε στον κτιστό άνθρωπο η αποκάλυψη του ακτίστου Θεού ως τριαδικού. (Αυτή ξεκίνησε από την αποκάλυψη του Πατρός στην Παλαιά Διαθήκη, συνεχίστηκε με την αποκάλυψη του Υιού στην Καινή Διαθήκη και ολοκληρώθηκε με τη αποκάλυψη του Αγίου Πνεύματος την ημέρα της Πεντηκοστής. Τότε οι απόστολοι έφθασαν στο τέλει σημείο ανθρωπίνης θεογνωσίας. Γνώρισαν το Άγιο Πνεύμα όχι απλώς με τις ενέργειές του, αλλά ως αληθινό πρόσωπο, ως ιδιαίτερη

υπόσταση του Θεού και συγχρόνως ομοούσιο με τον Πατέρα και τον Υιό, «τον άλλον Παράκλητον...ίνα μένη εις τον αιώνα» μαζί τους (Ιω. 14,16). Ωδηγήθηκαν από το άγιο Πνεύμα «εις πάσαν την αλήθειαν», όπως τους είχε υποσχεθεί ο Χριστός (Ιω. 16,13). Την ημέρα εκείνη απέκτησαν την τέλεια εμπειρία της αποκαλύψεως του εν Τριάδι Θεού. Αυτή η μεγάλη αλήθεια της αποκαλύψεως της Αγίας Τριάδος την ημέρα της Πεντηκοστής εκφράζεται στην Εκκλησία με τον εορτασμό του Αγίου Πνεύματος, που είναι γνωστή και ως εορτή της Αγίας Τριάδος).

Το πλήρωμα της αποκαλύψεως του αληθινού Θεού ως τριαδικού κατά την ημέρα της Πεντηκοστής συνδέεται και με την ολοκλήρωση της διαδικασίας της πνευματικής μας θεραπείας.

Είναι γνωστό ότι ο άνθρωπος πλάστηκε από τον εν Τριάδι Θεό υγιής στο σώμα και στην ψυχή. Υγεία για τον άνθρωπο σημαίνει να ζει μέσα στα φυσικά του όρια, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Δημιουργού του. Η παρακοή του όμως σ' Εκείνον τον οδήγησε να συμπεριφέρεται εντελώς αφύσικα, να ενεργή έξω από τη φύση του. Αυτό σημαίνει ασθένεια πνευματική, δηλαδή αμαρτωλή συμπεριφορά, με απερίγραπτες συνέπειες, όπως είναι η φθορά και ο θάνατος. Μετά την πτώση ο άνθρωπος, είτε το γνωρίζει, είτε όχι, βιώνει αυτή την τραγικότητα της πνευματικής του ασθένειας, την επέλαση της φθοράς και του θανάτου. Επομένως, πρώτη και βασική ανάγκη είναι η πνευματική του θεραπεία.

Επειδή αυτή την ασθένεια του ανθρώπου δεν μπορεί κανείς να την θεραπεύσει, παρά μόνον αυτός που το δημιούργησε, γι' αυτό το κύριο έργο του Υιού του Θεού, που έγινε και τέλειος άνθρωπος, είναι να θεραπεύσει τον πεπτωκότα και ασθενούντα άνθρωπο. «Ήλθε γαρ ο Υιός του ανθρώπου ζητήσαι και σώσαι το απωλότος» (Λκ. 19,10) Όπως γράφει ο άγιος Μακάριος ο Αιγύπτιος, «Τραυματιστήκαμε και το τραύμα μας είναι αθεράπευτο. Και μόνο στον Κύριο είναι δυνατόν να το θεραπεύση» (ομιλ. 30,8).

Για αυτή τη θεραπεία ο Χριστός ακολούθησε μία συγκεκριμένη διαδικασία, η οποία στην ουσία της είναι η πρόσληψη της ανθρωπίνης φύσεως από τον ίδιο. Το λέγει αυτό ξεκάθαρα ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός. «διότι όλος ο Χριστός με ανέλαβε ολόκληρο εμένα και όλος ενώθηκε με ολόκληρο εμένα, για να μου χαρίσει σε ολόκληρο τη σωτηρία» (Έκθεσις... 3,6). Και τούτο διότι, κατά τον άγιο Γρηγόριο τον θεολόγο, «αυτό που δεν προσλαμβάνεται μένει και αθεράπευτο» (επιστολή θεολογική, 1,32).

Η διαδικασία αυτή της πνευματικής θεραπείας του ανθρώπου από το Θεό είναι σταδιακή και περνά από τα τρία γνωστά στάδια, τα οποία επισημαίνουν οι άγιοι

πατέρες. Δηλαδή, από την κάθαρση, το φωτισμό και τη θέωση. Τέλεια πνευματική θεραπεία σημαίνει να φθάσει ο άνθρωπος στην ένωση με το Θεό, στη θέωση. Η θεραπευτική επέμβαση του Θεού ξεκινά με την αποκάλυψή του στους προφήτες. Συνεχίζεται με ενανθρώπισή του, με τα σημεία, με το πάθος, με την ανάσταση, με την ανάληψη, και ολοκληρώνεται με την Πεντηκοστή. Στο γεγονός της Πεντηκοστής υπάρχει το πλήρωμα της θεώσεως. Κατά τον άγιο Γρηγόριο το Παλαμά, αυτή η ίδια η Πεντηκοστή υπήρξε «η ανώτατη κατάσταση μιας απορρήτου και θείας ενώσεως η θεώσεως» (Γρηγορίου του Παλαμά, Υπέρ των ιερώς ησυχάζόντων, 3,1,36).

Τότε οι απόστολοι έφθασαν στο κορυφαίο σημείο δοξασμού και θεώσεως επί της γης. Με την επιφοίτηση του Αγίου Πνεύματος ολοκληρωτικά έγιναν μέλη της Εκκλησίας ως Σώματος του Χριστού. Όπως παρατηρεί ο μακαριστός π. Ιωάννης Ρωμανίδης, «η θέωση στη Παλαιά Διαθήκη είχε προσωρινό χαρακτήρα, αφού δεν είχε καταργηθεί ο θάνατος, ενώ η θέωση στην Καινή Διαθήκη έχει σταθερότητα λόγω της τεθεωθείσης ανθρωπίνης φύσεως στον Ιησού Χριστό και της νίκης επί του θανάτου... Οι προφήτες έβλεπαν το άκτιστο φως, αλλά δεν υπήρχε το σώμα του Χριστού...οι μαθηταί στη Μεταμόρφωση έβλεπαν το άκτιστο φως να προέρχεται από το σώμα του Χριστού, αλλά αυτοί βρίσκονταν έξω από το σώμα... Στην Πεντηκοστή οι απόστολοι είδαν το άκτιστο φως μέσα από το σώμα του Χριστού, αφού και οι ίδιοι αποτελούσαν πλέον μέλη του δοξασμένου σώματός του» (Μητροπολίτου Ναυπάκτου και Αγ. Βλασίου Ιεροθέου, Εμπειρική Δογματική, τ. Α, σσ. 324 και 327).

Τελικά, με το γεγονός της Πεντηκοστής μας δίνεται ή δυνατότητα να φθάσουμε στο «καθ' ομοίωσιν», πού είναι ό τελικός καί ύψιστος σκοπός της υπάρξεώς μας. Έτσι ολοκληρώνεται ή πνευματική μας θεραπεία, η αναγέννησή μας. «Με το Άγιο Πνεύμα τα πάντα γίνονται στον άνθρωπο καινούργια. Τα δώρα που έλαβε η ανθρωπίνη φύση του Χριστού γίνονται δικά μας δώρα. Ο άνθρωπος αναγεννάται ολόκληρος» (π. Αντωνίου Αλεβιζοπούλου, Η Ορθοδοξία μας, σ. 237).

Αρχιμ.Αυγουστίνου Γ. Μύρου, Δρος Θ.

Πηγή: isagiastriados.com